

ОТАКИЙ У МЕНЕ НІС

Грицько Бойко

Що таке ФРАЗЕОЛОГІЗМ?

Фразеологізм — це стійке словосполучення (речення), значення якого не дорівнює сумі значень окремих слів, що входять до його складу. Фразеологізм можна замінити іншим словом або словосполученням. Наприклад, пекти раків — червоніти; народитися в сорочці — бути дуже везучим.

Фразеологізми здавна вважають однією з особливих ознак кожної мови. Вони набагато виразніші, ніж окремі слова.

Фразеологізми додають нашому мовленню яскравості, виразності, змістовності, влучності, емоційності, дотепності, збагачують наш словниковий запас.

Читаємо разом

Обговоріть із дитиною, у які комічні ситуації потрапляв хлопчик — герой вірша «Отакій у мене ніс»?

З'ясуйте, чи правильно вона розуміє значення фразеологізмів, які зустрічаються у вірші:

крутити носом — вередувати

дерти вгору носа — зазнаватися

орати носом — падати

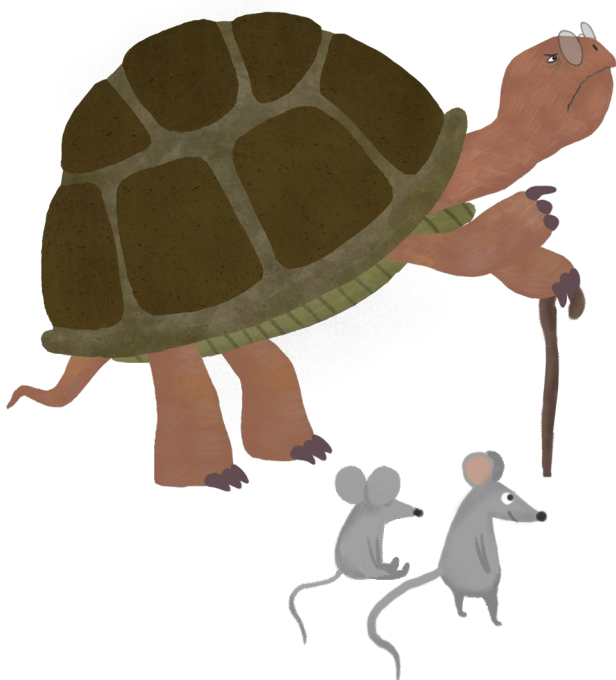
водити за ніс — обдурювати когось, не виконувати обіцянку

випустити з-під носа — прогавити

клювати носом — засинати сидячи

встромляти носа — втручатися не у свої справи

зарубати собі на носі — добре, надовго запам'ятовувати

Спитайте дитину, чи відомі їй фразеологізми зі словами «кіт» чи «риба».

Запропонуйте варіанти, що нижче, та попросіть дитину пояснити їх.

РИБА

Битися як риба об лід — довго намагатися вирішити надмірно важке завдання, боротися за щось в умовах постійних перепон.

Велика риба — значуща, впливова людина.

Ні риба ні м'ясо — людина, яка не вирізняється чимось особливим, слабкодуха, безхарактерна; щось невизначене, невизначене.

Мовчати як риба — зберігати таємницю; не висловлювати власні почуття; терпіти мовчки.

Як риба у воді — почуватися впевнено, вільно, невимушено в якійсь справі, за певних обставин.

І риби наловити і ніг не замочити — будучи винним, спритно уникнути покарання, сховати сліди.

Ловити рибку — мати користь.

Знов за рибу гроші — настирливо наполягати на одному й тому ж.

Ловити рибу в каламутній воді — хитрувати для власної вигоди, наживатися.

КІТ

Кіт у мішку — щось невідоме, що може виявитися як приємним, так і неприємним.

Тягнути kota за хвіст — відкладати важливі справи на потім, затягувати їх вирішення.

Шукаємо чорну кішку в темній кімнаті — складне завдання в умовах невідомості, яке, дуже вірогідно, неможливо вирішити.

Кіт наплакав — занадто мало для якогось результату.

Не все коту масляна — заможне і благополучне життя не триває весь час, і попереду чекають деякі проблеми.

Живе, як кішка із собакою — постійна ворожнеча, неможливість порозумітися.

Поміркуйте, чи є у вашій родині власні фразеологізми, наприклад, пов'язані з їжею або на дитячу тематику?

